

UCHWAŁA NR V/28/2015
Rady Gminy Lubomino
z dnia 26 marca 2015 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Lubomino na lata 2015 -2020”.

Na podstawie art. 7 ust. 1 i art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. , poz. 594 zm. poz.. 645, 1318 i z 2014r. poz. 379 i 1072) oraz art.6 ust.2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180,poz. 1493), **Rada Gminy Lubomino uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020 w Gminie Lubomino” stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Lubomino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Lubomino

Paweł Miąsko

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE LUBOMINO
NA LATA 2015–2020**

Lubomino, 2015 r.

Spis treści

I.	PODSTAWY PRAWNE	4
II.	TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	5
	1. Formy przemocy:	6
	2. Rodzaje przemocy	6
	3. Fazy przemocy w rodzinie	6
	a. Faza narastania napięcia	6
	b. Faza gwałtownej przemocy	6
	c. Faza miodowego miesiąca	7
III.	SKALA PROBLEMU	7
IV.	ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	9
	1. Gmina	10
	2. Pomoc społeczna	10
	3. Policja	11
	4. Służby zdrowia	12
	5. Oświata	12
	6. Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	12
	V. CELE PROGRAMU	13
	1. Cele ogólne	13
	2. Cele szczegółowe programu	13
VI.	ADRESACI PROGRAMU	17
VII.	REALIZATORZY PROGRAMU	17
VIII.	SPODZIEWANE EFEKTY	18
IX.	MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU	18
X.	MONITOROWANIE PROGRAMU	18

I. I. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy jest:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) Rozdział drugi pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją,
- Ustawa z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. ,poz. 163),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodek rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2012r. poz 788).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzoru formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz 1245)

Według polskich regulacji prawnych przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm), **które jest ścigane z urzędu.**

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

- „§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.
- §2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.
- §3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

Inne przestępstwa związane z przemocą w rodzinie to:

- Ciężki uszczerbek na zdrowiu (art. 156 k.k.)
- Inne uszkodzenie ciała (art. 157 k.k.)
- Groźba karalna (art. 190 k.k.)
- Stalking i złośliwe niepokojenie (art. 190a k.k. oraz 107 k.w.)
- Zmuszanie do określonego zachowania (art. 191 k.k.)
- Zgwałcenie (art. 197 k.k.)
- Narażenie człowieka na niebezpieczeństwo (art. 160 k.k.)
- Nieudzielenie pomocy (art. 162 k.k.)
- Bezprawne pozbawienie wolności (art. 189 k.k.)
- Naruszenie miru domowego (art. 193 k.k.)
- Kazirodtwo (art. 201 k.k.)
- Rozpijanie małoletniego (art. 208 k.k.)
- Uporczywa niealimentacja (art. 209 k.k.)
- Znieważenie (art. 216 k.k.)
- Naruszenie nietykalności cielesnej (art. 217 k.k.)
- Doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (art. 282 k.k.)
- Zniszczenie, uszkodzenie rzeczy (art. 288 k.k.)

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 zgodny jest z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 przyjętym Uchwałą Nr 76/2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. i Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2015 – 2020 przyjętym Uchwałą Nr 4/30/15/V Zarządu Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 20 stycznia 2015 r. oraz Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016 przyjętym Uchwałą Nr OR.0007.177.2012 Rady Powiatu Lidzbarskiego z dnia 20 grudnia 2012.

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” od sierpnia 2010 r. nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów, o których wyżej mowa realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować o tym prokuraturę lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.

II. II. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Utrudnia samoobronę z uwagi na wyraźną asymetrię sił (jedna ze stron ma przewagę nad drugą –ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy). Narusza prawa i dobra osobiste – sprawca narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.). Powoduje cierpienie, ból i szkody – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działania lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Charakteryzując zjawisko przemocy należy zwrócić uwagę, nie tylko na przyczyny, ale również na jej negatywne skutki. Osoby uwikłane w sytuację przemocy: ofiary przemocy, sprawcy oraz świadkowie przemocy (w szczególności członkowie rodziny) ponoszą szkody o charakterze indywidualnym. Dzieci, jak również osoby dorosłe mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być również zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, bezrobocie, ubóstwo i bezdomność.

Na uwagę zasługuje fakt, iż przemoc w rodzinie dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. To sprawia, że często występują u nich między innymi zaburzenia emocjonalne, depresje, zaburzenia zachowania. Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy w rodzinie,

często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. W ten sposób krąg osób bezpośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się również na następne pokolenia.

Fakt, że zjawisko to występuje w Polsce jest bezsprzeczny. Nadal jednak funkcjonują w naszym społeczeństwie stereotypy, które powodują, że przemoc w rodzinie jest nieodpowiednio postrzegana. Istnieje błędne przekonanie, że przemoc domowa to sprawa prywatna każdej rodziny i nikt nie powinien się wtrącać do tego, w jaki sposób małżonkowie rozwiązują swoje problemy. Powszechne jest twierdzenie, że przemoc występuje wyłącznie w rodzinach z marginesu społecznego, a sprawcy działają pod wpływem alkoholu lub są chorzy psychicznie. Niektórzy nawet sądzą, że bite kobiety akceptują przemoc, bo nie starają się uwolnić z toksycznego związku.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

1. 1. Formy przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – polega na różnej gamie form zachowania o różnym stopniu nasilenia np. wymierzaniu policzków, biciu, kopaniu itp.
2. **Przemoc seksualna** - zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych (gwałt, zmuszanie do oglądania filmów, zdjęć pornograficznych itd.)
3. **Przemoc psychiczna** – słowne lub niewerbalne groźby użycia przemocy wobec osoby lub tego, co do niej należy, ten rodzaj przemocy przejawia się m.in. w zastraszaniu, poniżaniu, ubliżaniu, szantażowaniu itp.
4. **Przemoc ekonomiczna/ materialna** – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej ale również niszczenie przedmiotów itp
5. **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

2. 2. Rodzaje przemocy

- **Przemoc gorąca** – charakteryzuje się agresją słowną i fizyczną, związana jest z odreagowywaniem emocji na osobach najbliższych.
- **Przemoc chłodna** – jest pozbawiona gwałtownych wybuchów, emocji, przypomina raczej realizację z góry zaplanowanego scenariusza, często stosowana w imię fałszywie pojmowanych „wyższych celów” np. konsekwentnego wychowywania dziecka.

3. 3. Fazy przemocy w rodzinie

Badania wykazały, że związki, w których ofiary doznają przemocy fizycznej ze strony swoich partnerów, przechodzą przez trzy fazy powtarzającego się cyklu.

4. a. Faza narastania napięcia

W tej fazie partner jest napięty i stale poirytowany. Każdy drobiazg wywołuje jego złość, często robi awanturę, zaczyna więcej pić, przyjmować narkotyki lub inne substancje zmieniające świadomość. Może poniżyć partnerkę, poprawiając swoje samopoczucie. Prowokuje kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny. Sprawia wrażenie, że nie panuje nad swoim gniewem. Kobieta stara się jakoś opanować sytuację - uspokaja go, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się ze wszystkich obowiązków. Często przeprosza sprawcę. Ciągle zastanawia się nad tym, co może zrobić, aby poprawić mu humor, uczynić go szczęśliwym i powstrzymać przed wyrządzeniem krzywdy. Niektóre kobiety w tej fazie mają różne dolegliwości fizyczne, jak bóle żołądka, bóle głowy, bezsenność, utratę apetytu. Inne wpadają w apatię, tracą energię do życia, lub stają się niespokojne i pobudliwe nerwowo. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia. Zdarza się, że kobieta wywołuje w końcu awanturę, żeby "mieć to już za sobą".

5. b. Faza gwałtownej przemocy

W tej fazie partner staje się gwałtowny. Wpada w szał i wyładowuje się. Eksplozję wywołuje zazwyczaj jakiś drobiazg, np. lekkie opóźnienie posiłku. Skutki użytej przemocy mogą być różne - podbite oko, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, śmierć. Kobieta stara się zrobić wszystko, żeby

go uspokoić i ochronić siebie. Zazwyczaj, niezależnie od tego jak bardzo się stara, wściekłość partnera narasta coraz bardziej. Czuje się bezradna, bo ani przekonywanie sprawcy, ani bycie miłą, ani unikanie, ani bierne poddawanie się mu nie pomagają i nie łagodzą jego gniewu. Po zakończeniu wybuchu przemocy, kobieta jest w stanie szoku. Nie może uwierzyć, że to się na prawdę stało. Odczuwa wstyd i przerażenie. Jest oszołomiona. Staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.

6. c. Faza miodowego miesiąca

Gdy sprawca wyładował już swoją złość i wie że posunął się za daleko nagle staje się inną osobą. Szczerze żałuje za to, co zrobił, okazuje skruchę i obiecuje, że to się nigdy nie powtórzy. Stara się znaleźć jakieś wytłumaczenie dla tego, co zrobił i przekonuje ofiarę, że to był jednorazowy, wyjątkowy incydent, który już się nigdy nie zdarzy. Sprawca okazuje ciepło i miłość. Staje się znowu podobny do tego, jaki był na początku znajomości. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Rozmawia z ofiarą, dzieli się swoimi przeżyciami, obiecuje, że nigdy już jej nie skrzywdzi. Dbą o ofiarę spędza z nią czas i utrzymuje bardzo satysfakcjonujące kontakty seksualne. Sprawca i ofiara zachowują się jak świeżo zakochana para. Ofiara zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie incydentem. Czuje się kochana, myśli, że jest dla niego ważna i znowu go kocha. Spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i zespolenie z partnerem. Życie we dwoje wydaje się piękne i pełne nadziei. Ale faza miodowego miesiąca przemija i znowu rozpoczyna się faza narastania napięcia. Zatrzymuje ona ofiarę w cyklu przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie ze sobą faza miodowego miesiąca jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu jest zazwyczaj gwałtowniejsza.

III. III. SKALA PROBLEMU

Z przeprowadzonych w Polsce badań w 2014 r. przez Ipsos - Przemoc w rodzinie. Występowanie i częstotliwość zgłaszania – na zlecenie MSW wynika, że :

- 14% Polaków zadeklarowało, że w przeciągu ostatniego roku było świadkiem przemocy w rodzinie. Zdecydowana większość zaobserwowanych przypadków stanowiła przemoc o charakterze psychicznym (75%) lub fizycznym (58%). Respondenci najrzadziej deklarowali, że byli świadkami przemocy seksualnej (8%)
- Tylko dwóch na pięciu świadków przemocy postanowiło zgłosić ją instytucjom lub organizacjom. Ludzie młodzi wyraźnie rzadziej (27%) zgłaszali takie przypadki, niż respondenci w średnim (48%) lub starszym wieku (51%).
- Świadkowie przemocy najczęściej powiadamiali o niej Policję (60%) i Ośrodki Pomocy Społecznej (35%).
- Co piąta osoba, która nie zgłosiła przypadku przemocy w rodzinie, swoją bierność tłumaczyła tym, że : Problemy rodzinne należy rozwiązywać w domu 21%, nic by to nie dało 20%, to nie moja sprawa 12%, Obawiał(a)em się formalności 8%, nie wiedziałem/am gdzie mogę to zgłosić 3%, inne powody nie zgłoszenia 45%.
- Świadkowie przemocy najczęściej powiadamiali o niej Policję (60%) i Ośrodki Pomocy Społecznej (35%).
- Policja (31%) i Ośrodki Pomocy Społecznej (29%) były najczęściej wskazywane przez respondentów, jako instytucje udzielające pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Jednakże co trzeci respondent nie potrafił wymienić ani jednej instytucji czy organizacji.

Natomiast z badań przeprowadzonych w Polsce w 2010 r. przez CBOS - Przemoc i konflikty w domu – wynika, że :

- 37 % społeczeństwa zna osobę, która doznaje przemocy domowej
- 12 % ludzi twierdzi, iż przynajmniej raz zostało uderzonych przez współmałżonka i partnera podczas kłótni. Połowa osób z tej grupy co najmniej kilkakrotnie padła ofiarą agresji
- 11 % Polaków, którzy są, bądź byli w stałym związku przyznaje, że uderzyło męża i żonę

Ponadto badania te ukazują, iż :

- 27 % badanych pozostających w stałym związku doświadcza agresji werbalnej , wyzwisk , krzyków
- 10 % osób jest narażonych na kpiny , poniżanie
- 7 % osób żyjących w stałych związkach ma ograniczony kontakt z innymi ludźmi przez partnera
- 8 % osób doświadcza ze strony partnera gróźb , szantażu
- 6 % badanych twierdzi , że doznaje przemocy fizycznej (szarpanie , popychanie , bicie).

Z danych sprawozdawczych Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie stwierdzono że: 2013 roku stwierdzono, że ogólna liczba wypełnionych na terenie całego województwa formularzy „Niebieska Karta – A” wyniosła **3834**, z czego **707** dotyczyło kolejnych przypadków przemocy w danej rodzinie w trakcie trwającej procedury. Liczba formularzy jest mniejsza niż w latach 2010-2011 (w 2010 – 4843 Niebieskie Karty i w 2011 – 4100 Niebieskich Kart), przy czym **większa** niż w roku 2012, gdy wypełnionych zostało 2850 formularzy „Niebieska Karta – A”. Wpływ na częstsze wszczynanie procedury niewątpliwie miało skuteczne wdrożenie do stosowania w Policji nowych regulacji prawnych, m.in. poprzez zorganizowanie przez poszczególne jednostki terenowe Policji wewnętrznych przedsięwzięć szkoleniowych, nadzór nad zagadnieniem przez kierownictwo jednostek oraz ścisłą współpracę funkcjonariuszy z podmiotami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu wymiany doświadczeń. Zdecydowanie najczęściej, podobnie jak w latach ubiegłych, przemocy wobec osób najbliższych dopuszczali się mężczyźni, którzy stanowili **93%** ogólnej liczby sprawców (z 3851 osób, wobec których istniało prawdopodobieństwo, że stosują przemoc w rodzinie, 3598 stanowili mężczyźni). W 11 przypadkach przemocy wobec osób najbliższych dopuściły się osoby nieletnie (w 2012 roku – 14 osób nieletnich). Ofiarami przemocy doświadczanej od osoby najbliższej najczęściej są kobiety (w 2013 – 3511, co stanowi 63% ogólnej liczby osób dotkniętych przemocą). Jednocześnie odnotowano wzrost ilości mężczyzn, którzy stali się ofiarami przemocy w rodzinie (w 2013 – 652, co stanowi 12% ogólnej liczby ofiar; w 2012 – 439, co stanowiło 10% ogólnej liczby ofiar). W 2013 roku odnotowano **ponad dwukrotny wzrost liczby zatrzymanych** w związku z przemocą w rodzinie (w 2013 – 247; w 2012 – 122). Ponadto łącznie **1479** osób zostało doprowadzonych **celem wytrzeźwienia** do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub do izb wytrzeźwień, bądź innych placówek. Analizowane dane pokazują również, iż czynnikiem przyczyniającym się do występowania zjawiska przemocy w rodzinie jest alkohol, bowiem w 58 % osoby dopuszczające się przemocy w rodzinie były pod jego wpływem (w 2012 – 62%). W przypadku, gdy sytuacja towarzysząca przemocy w rodzinie wyczerpywała znamiona przestępstwa z art. 207 kk, wszczynane były postępowania przygotowawcze w sprawie. W 2013 roku na terenie województwa wszczęto **1334** takich postępowań (w 2012 roku - **1223**). Z kolei w toku postępowania stwierdzono łącznie **847** przestępstw (2012 – 859) .

Przestępstw o znęcania się w rozbiciu na § w 2013	Postępowania wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	% wykrycia	Podejrzani dorośli	Podejrzani - nieletni
---	-----------------------	--------------------------	------------	--------------------	-----------------------

Art. 207 § 1	1339	846	99,76	747	29
Art. 207 § 2	3	1	100	1	0
Art. 207 § 3	2	0	-	1	0

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie

Na poziomie powiatu lidzbarskiego w roku 2011 było: 728 interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie. Liczba osób pokrzywdzonych to 179 z czego 124 to kobiety, 24 mężczyzn oraz 31 małoletnich. Liczba sprawców 131 osób z tego 76 osób było pod wpływem alkoholu. W 2011 założono 128 „Niebieskich Kart”. Dozorem kuratora sądowego objęto 60 osób sprawców przestępstwa znęcania się z art. 207 k.k. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu przemocy w rodzinie to 116.

Trudno ocenić skalę przemocy w rodzinie na poziomie gminnym, najlepiej obrazują ją statystyki, opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubominie zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty”

Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2011 - 2014 przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubominie		
	2012	2013	2014
Razem	11	16	13
Policja	9	10	9
GOPS	2	6	4
Oświata	0	0	0
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubominie

Liczba osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w latach 2011 – 2014 z terenu Gminy Lubomino		
2012	2013	2014
34	63	36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubominie

Dane te jednak nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Lubomino. Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie jej. W ostatnim czasie zauważalna jest tendencja wzrostowa osób szukających wsparcia i pomocy w sytuacjach przemocy domowej dlatego też, liczba Niebieskich Kart wzrasta. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej i z jednej strony zwiększa się gotowość domniemyanych ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

Zbadanie zjawiska przemocy jest dość trudne. Często ofiary agresji nie przyznają się do tego, co może być spowodowane, między innymi, racjonalizacją, usprawiedliwianiem sprawców, obwinianiem siebie. Przemoc w rodzinie jest problemem "wrażliwym", trudnym do diagnozowania. Osoby doznające przemocy w rodzinie nie chcą ujawniać problemu, obawiając się reakcji otoczenia, represji ze strony sprawcy, długich i zawiłych procedur prawnych.

IV. IV. ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa z dnia 10.06.2010r. z zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw nałożyła z dniem 01.08.2010r. na gminę zadanie własne – tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu

- opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
 - tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

1. 1. Gmina

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy **zespołu interdyscyplinarnego** złożonego z przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny działa w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubominie i stanowi najważniejszy element Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, wchodzi następujące podmioty:

- przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubominie,
- przedstawiciel Komisariatu Policji w Ornece,
- przedstawiciel Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciel Szkół Podstawowych i Gimnazjum działających na terenie Gminy Lubomino.
- Pielęgniarka- Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubominie.

Grupy robocze są powoływane zarządzeniem przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, które opracowują i realizują plan pomocy w każdym indywidualnym przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie. Monitorują sytuacje w rodzinie, dokumentują działania podejmowane wobec rodziny oraz efekty tych działań.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r określa wzór formularza „Niebieska Karta A” na podstawie którego następuje wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. Według tego samego rozporządzenia poszczególne instytucje realizują następujące zadania:

2. 2. Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej (zgodnie z ustawą opomocy społecznej) jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu.

Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją. W ramach swoich kompetencji i zadań pomocy społecznej:

- przeprowadza wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby (Niebieska karta – załącznik do wywiadu);
- przygotowuje wszechstronny plan pomocy;
- monitoruje efekty podjętych działań;
- pomaga w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych;
- udziela szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego

lub wskazuje miejsca gdzie można uzyskać taką pomoc;

- udziela informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy;
- w uzasadnionych przypadkach udziela pomocy finansowej
- informuje o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym;
- wskazuje miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hostelach, ośrodkach;
- w razie potrzeby bądź na życzenie zainteresowanych zwraca się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z kompetencjami policji;
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia organy ścigania
- może organizować i prowadzić np. punkty informacyjne, ośrodki pomocy, grupy wsparcia dla ofiar przemocy domowej, świetlice dla dzieci;
- współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin. Rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym przysługuje zażalenie do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka. W

zażaleniu można domagać się zbadania zasadności i legalności odebrania dziecka oraz prawidłowości jego dokonania. Zażalenie może być wniesione za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza Policji, którzy dokonali odebrania dziecka (w takim przypadku zażalenie podlega niezwłocznemu przekazaniu do sądu opiekuńczego) lub bezpośrednio do sądu rejonowego, wydział rodzinny i nieletnich, właściwego ze względu na miejsce dokonania odebrania dziecka. Sąd rozpatruje zażalenie niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin. W razie uznania bezzasadności lub nielegalności odebrania dziecka sąd zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka rodzicom, opiekunom prawnym lub faktycznym, od których dziecko zostało odebrane. W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości odebrania dziecka sąd zawiadamia o tym przełożonych osób, które dokonały odebrania.

3. 3. Policja

Do podstawowych zadań policji należy m.in:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
 - inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi;
 - wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;
- Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem to:
- interwencja;
 - sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka służbowa);
 - zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia;
 - wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa;
 - zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa;
 - podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy;
 - udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Osoby wzywające policję mają prawo do:

- uzyskania od policjantów zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa;
- uzyskania informacji, kto przyjechał na wezwanie – numery identyfikacyjne policjantów, nazwa i siedziba jednostki;
- wykorzystania dokumentacji interwencji policyjnej jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy;

- zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie sądowej.

4. 4. Służby zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta.

Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi ponieważ:

- bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego;
- zawsze występują poważne uszkodzenia zdrowia psychicznego.

W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak np. udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć;
- umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy;
- bezpłatne wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach;
- poinformowanie ofiar o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji;
- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb, np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa np. ciężkiego uszkodzenia ciała lub wykorzystania seksualnego powiadomienie organów ścigania.

5. 5. Oświata

W ramach procedury przedstawiciel oświaty:

1. udziela kompleksowych informacji o:

a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

b) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

2. organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

3. może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;

4. diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;

5. udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie

6. 6. Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

2. udziela kompleksowych informacji o:

- a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
3. organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
4. może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

7. V. CELE PROGRAMU

8. 1. Cele ogólne

Celem programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Cele ogólne będą realizowane m.in. przez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 3) Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą
- 4) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy
- 6) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

9. 2. Cele szczegółowe programu

Cel 1.

Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Lubomino

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Gromadzenie informacji na temat rozmiarów zjawiska	➤ Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja,	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji - GKRPA w Lubominie - Szkoły z terenu gminy Lubomino -	2015 - 2020 każdego roku

2.	Zbieranie informacji na temat potrzeb szkoleniowych dla pracowników pierwszego kontaktu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przeprowadza nie badań ankietowych wśród pracowników 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji - GKRPA w Lubominie	2015-2020 co 2 lata
----	--	--	---	------------------------

Cel 2.
Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminny Ośrodek pomocy Społecznej zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą ➤ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, ➤ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, ➤ monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, ➤ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, ➤ zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”, ➤ występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ➤ udział w działaniach 	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji - GKRPA w Lubominie - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Działania ciągłe 2015 - 2020

		<p>edukacyjno – informacyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, 		
--	--	---	--	--

Cel 3

Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Opracowanie i realizacja planów pomocowych z problemami przemocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie rozmów w celu promowania postaw rodzicielskich i małżeńskich opartych na wzajemnym dialogu partnerstwie i poszanowaniu drugiego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie, - Placówki oświatowe - Zespół Interdyscyplinarny, 	2015 - 2020
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prowadzenie pracy socjalnej, ➤ prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym w Ośrodku zdrowia w Lubominie ➤ edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie, - Placówki oświatowe - Zespół Interdyscyplinarny, - Punkt Konsultacyjny – w Lubominie - Komisariat Policji w Ornece, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ornece 	
3.	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, ➤ organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i ofiar dotkniętych przemocą (w miarę potrzeb) 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie, - Placówki oświatowe - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji w Ornece, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ornece 	

Cel 4

Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przeprowadzanie kampanii społecznych dla osób dotkniętych przemocą. ➤ podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy poprzez rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie, ➤ przeprowadzanie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz zajęć propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie ➤ edukacja dzieci i młodzieży w zakresie specyfiki konfliktu radzenia sobie ze stresem i agresja własna i innych ➤ współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie - Komisariat Policji w Ornecie - Placówki oświatowe, - Zespół Interdyscyplinarny, - Służba zdrowia - kuratorzy 	2015 – 2020 okresowe kampanie lokalne , kampanie ogólnokrajowe

Cel 5

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczestnictwo w szkoleniach, dokształcaniach związanych z przemocą w rodzinie ➤ organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie - Placówki oświatowe, - Zespół Interdyscyplinarny, 	2015 - 2020

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ wypracowanie i wdrażanie procedur procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem procedury „Niebieskich kart” 		
--	--	---	--	--

Cel 6

Zwiększenie skuteczności działań w zakresie pracy ze sprawcą przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Edukacja sprawców w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie poradnictwa i pomocy psychologicznej dla sprawców przemocy przez kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie 	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ornece	2015 - 2020

V. VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- a) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- b) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- c) Sprawcy przemocy w rodzinie
- d) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą

VI. VII. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie.
- 3) Komisariat Policji w Ornece,
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubominie
- 5) Punkt Konsultacyjny w Ośrodku Zdrowia
- 6) Placówki oświatowe,
- 7) Służba zdrowia,

VII. VIII. SPODZIEWANE EFEKTY

- Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
- Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Lubomino
- Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawcy i ofiary
- Zmiana postaw społecznych wobec przemocy,

viii. IX. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Lubomino w latach 2015 - 2020. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej

IX. X. MONITOROWANIE PROGRAMU

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu. Ostateczne efekty podsumowane zostaną w raporcie po zakończeniu jego realizacji. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

- 1) Liczba osób/rodzin objętych pomocą,
- 2) Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
- 4) Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- 5) Ilość uczestników grup wsparcia,
- 6) Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”
- 7) Liczba ofiar przemocy w rodzinie,
- 8) Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
- 9) Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy,
- 10) Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie